

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. З наданням необмеженого доступу до документів, які зберігаються в державних архівних установах України, відкриваються нові можливості для дослідження української антропоніміки. Попри наявність ґрунтовних антропонімічних словників Ю. Редька, П. Чучки, до яких щонайперше звертаються не тільки дослідники, але й ті, хто просто цікавиться походженням родової назви, все ж більш детально дослідити певне українське прізвище можливо тільки при уважному вивченні церковних та/або метричних книг, а також інших документів, що зберігаються в архівах. К. Римут зауважив: «Найліпшим способом аналізу прізвищ є докладне опрацювання кожного окремого прізвища. Тоді можна зайнятися не лише його історією, походженням, але й мовними змінами, які сталися в ньому» [цит. за: 10, 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазвичай дослідники у своїх студіях висвітлюють походження не одного, а одразу декількох прізвищ, відомих в одному чи більше населених пунктах або на різних українських історичних землях. Однак подибуємо й такі, які цілком присвячені глибокому аналізу тільки однієї родинної назви. Насамперед нас цікавлять праці, що стосуються прізвищ, поширених на теренах Закарпаття. Наприклад, М. Лелекач в одному з чисел часопису Підкарпатського товариства наук «Зоря – Найна!» за 1942 р. опублікував статтю «Зейкань (До історії фамілії Зейкань)», у якій повідомляє, що перша письмова згадка прізвища *Зейкань* сягає 1455 року. Крім того, він вказує, як записували це прізвище угорською, латинською, українською та російською мовами в документах XV – XVIII ст. (*Zekan, Zékany, Zékány, Zeik, Zekán; Зейкань, Зекань; Зейкинъ, Зейконъ, Секань*), і навіть простежує родовід Зейканів. На думку дослідника, прізвище *Зейкань* прийшло до нас із румунської мови [2]. Г. Стрипський у «Літературній неділі» в 1942–1943 рр., яку також видавало Підкарпатське товариство наук, опублікував дві статті, у яких торкається питань антропоніміки: «Чи єсть справнымъ высловити прозвико «Гомичко» звукомъ г, яко «Гомичко»?» [1] та «По мадярськи Posvay – по руськи Ольшавський» [5]. У першій він вказує, що прізвище *Гомичко* (угорський варіант написання – *Homicskó*, місцевий розмовний варіант – *Хомичко*) походить від власного імені Хома (латинсько-грецьке Thomas), яке зазнало мадярського впливу. Також Г. Стрипський звертає увагу на те, що варіант *Gomickof* (*Гомичков*), який ширився теренами історичного Закарпаття у 20–30-х роках ХХ ст., був витвором місцевих москофілів [1]. У другій статті автор, хоча й висвітлює походження топонімів, однак висловлює таку думку: «По мадярськи Posvay – по руськи Ольшавський. Одно єсть назвиско коренно-мадярское, а другое – правдиво-руськое – кто бы собѣ думавъ, что се два голузки одного и тогоже дерева? А всетаки правда, что мадярский поеть 16-го столѣтя Илошваі Петерь а нашъ руський епископъ 18-го столѣтя (Мануїл (Михайло) Ольшавський. – А. Ч.) были собѣ роднѣ братья – бодай филологично. Именно корѣнь ихъ єсть спольный въ словѣ «ольха», якъ то заразъ увидиме»

[5, 47]. Походження окремих прізвищ, які поширені на інших українських територіях, присвячені пізніші праці. В. Лучик у статті «Походження прізвища *Лучик*» вказує, що цей антропонім міг виникнути на базі кількох слів: 1) відповідного слов'янського демінутива *лучик*; 2) демінутивної форми власного імені *Лука*; 3) індивідуального прізвища *Лучик* відапелятивного чи відантропонімічного походження. Однак, на думку дослідника, найімовірніше, що прізвище *Лучик* походить від демінутива *лучик*, що означає «рід вішалки для шапок» [3]. А. Муқан і Т. Гаврилова розглядають різні версії походження прізвища *Муқан* та висувують власну, а саме, що антропонім *Муқан* є ономізованим апелятивом *моқан* («пастух»), запозиченим із молдавської мови [4].

Зауважимо, що раніше у статті «Особливості записів українською мовою в церковних книгах сіл Зняцьово та Червеньово» ми розглянули фонетико-орфографічні та морфологічні особливості записів українською мовою, зроблених парафіяльними священниками Церкви Успіння Пресвятої Богородиці сіл Зняцьово та Червеньово І. Слуком (1844–1855 рр.), Г. Чурговим (1855–1856 рр.), Й. Даниловичем (1856–1880 рр.), С. Греньом (20.04.1920–17.12.1940 рр.), П. Мігалкою (з 01.04.1941 р.) у церковних книгах про народження, одруження та смерть у 1850–1859 рр., 1920–1946 рр. [6].

Формулювання мети і завдань статті. **Мета статті** – простежити, як було зафіксоване прізвище *Стрябко / Стряпко*, поширене в селах Зняцьово та Червеньово сучасного Мукачівського району Закарпатської області, у документах австро-угорського, чехословацького та радянського періодів (1828–1981 рр.).

Виклад основного матеріалу дослідження. П. Чучка у праці «Прізвища закарпатських українців. Історико-етимологічний словник» не тільки виводить походження прізвища *Стрябко / Стряпко*, але й зауважує, що ареалом його поширення є села Зняцьово, Червеньово та Великі Лучки Мукачівського району Закарпатської області: «**Стрябко** – Зняцьово. – Див. **Стряпко**. **Стряпко** – Червеньово, Вел. Лучки. Пор. пол. п-ща *Strzebek, Strzebka, Strzeb* та ін., які К. Римут виводить від пол. дієсл. *strześcić, strzebić* – торочити (Rymut II 499). ◀ Імовірно, від місц. укр. апел. *стряпка* – “торочки” (Чопей 383) або *стрямба* – “т.с.” (Ужан.). Пор. ще *стряпанина* (Ж-Н 932)» [11, 538]. М. Майтан вказує, що прізвище *Strapko* є поширеним на території Центральної та Східної Словаччини. На думку дослідника, воно утворене від апелятива та вказує на певну зовнішню особливість носія, яка стала визначальною при номінації денотата [7, 41–49].

Також наведемо таку словникову статтю з «Етимологічного словника української мови»: «[**стра́пи**] (мн.) «безладно сплетені коси» Нед. [*strapának*] «дряпач, прилад для розпушування землі ЛЧерк; кілок, на якому сушать сіно О», [*strapánáня*] суха гілляста смерічка, на якій сушать сіно О, [*strapánчка*] «кілок, на якому сушать сіно; гілки, на які нанизують суниці» О, [*strapánча*] «кудлатий хмиз (ялівцю та ін.)» О, [*strapánки*] «лахміття, дрантя» [*strapán'я*] «т.с.»

[*stráplí*] (мн.) «обтріпані кінці тканини, одягу» Мо, [*stráпок*] «обривок матерії чи полотна» Ме, [*stráпуля*] «нечоса, особа, що ходить з розтріпанним волоссям» Нед, [*стрепір'я*] «кожушок качана кукурудзи» Гриц, [*стрепихіу*] «покуйовджене волокно; клапти» Нед, [*стрінухи*] «бахрома, торочки» Нед, [*стрінку*] «тс.» Нед, [*стрьóпи*] «необрізані нитки в одязі» Чаб, [*стряпки*] «клапти, дрантя» Куз, [*странáтий*] «розтріпанний, розкуйовджений, обшарпаний Г; мохнайти, кошлатий, з найжаченим, настоберченим волоссям Нед; кудлатий, непричесаний О; шерехуватий Ме», [*стрепехáтий*] «розтріпанний, кошлатий; обтріпанний» Куз, [*стрепііу*] «тс.» Нед, [*стрінáтий*] «мохнатий, щетиничтий; з настобурченим волоссям» Нед, [*стрініхáтий*] «розпатланий, розтріпанний, кудлатий» Мо, [*стрінчáстий*] «обшитий бахромою, з торочками» Нед, [*stránатися*] «висотуватися (про край полотна); кошлататися (про поверхню)» Ме, [*víстропати*] «висотати Ж, *обстрінáти* «обшарпати», [*обстрьóпати* Ж] «тс.», [*розстрánатися*] «розпатлатися» Нед, [*розстряпáтися*, *розитрánатися*] «тс.» тж, [*розстрепіханий*] «розпатланий, розтріпанний» Куз; – п. *strzęp* «клапоть», *strzępki* (мн.) «торочки, бахрома (на тканині)», *strzępiasty* «обтріпанний, обшарпаний», *strzępić* «робити торочки (на полотні), торочити (полотно)», *strzępić się* «обтріпуватися», ч. *strápec* «китиця», *třápec* «тс.», *střepiti* «розмочалювати», ст. *střepiti se* «стовбурчитися, најжачуватися», слц. *strap* «шматок, ганчірка, лахміття», *strapák* «нечоса, людина з розтріпанним волоссям», *strapáň* «тс.; (рідк.) кудлатий пес», (s)*trápec* «бахрома, торочки; шматок», *strapkať* «рвати, шарпати на шматки; розплітати», ч. слц., *strapatý* «розтріпанний, розкуйовджений, розпатланий, нечесаний; обшарпаний; кучерявий»; – псл. [*stręp-*] «щось обтріпане»; – загальновизначеної етимології не має; здебільшого пов'язується з псл. *tręp-/stręp-* «китиця, торочки; ганчірка; шмат» (укр. діал. р. *тряпка*) і псл. *trępati* «бити; смикати, рвати; трусити» (укр. [*трéпати*] «трясти», *тріпати* «тс.»); менш обґрунтоване зіставлення з укр. *стряпані́на*, р. *стряпáть*, *стряпня*, *стряпчий* або зближення з п. *strup* «струп; те, що вкриває, закриває; парші» (Brückner 522–523). – Shevelov Hist. phonol. 651; Holub–Kor. 393; Варбот Етимологія 1985, 24–27; Zubatý St. a čl. II 173. – Пор. **стря́мби, тріпа́ги, тря́пка**» [9, 432–433]. Звернемося й до праць словацьких вчених-мовознавців, наприклад, у «Словнику словацької мови» вказано: «**strapka**, -y, -piek ž. nár. expr. malý kúsok niečoho, zdrap, chlп: *Povrázok na strapky potrhal.* (Dobš.) *Dva roky som u nich a ešte mi strapky nedali* (Tim.) celkom nič mi nedali» [14]. Л. Кралік у «Короткому етимологічному словнику словацької мови» так виводить походження слова *strap*: «**strap**, útržok´ (od *17. stor.) • Psl. **strap-* (**strōp-*); súvisí azda s psl. **trępati* (→ *trępat*) – z významového hľadiska, niečo roztrepané, rozbité (na kusy)´ >, niečo roztrhané; útržok ap.´. Z odvođenín: **strapkať**, trhať na malé kúsky´ (t. j. na *strapy*); **strapец**, pôvodne asi, roztrhaný okraj, koniec´ (*šál so s-ami* ap.), odtiaľ, niečo spletené, zmotané, chumáč´ (i. *srsti*), prenesené na súkvetie a plody niektorých krovitých rastlín či stromov (s. *hlohu, ríbezli, hrozna*), **strapatý**,

*najskôr azda, majúci vytřčajúce či schlpené vlasy´, z toho, neučesaný´, a i. Pozri aj → *driapat*» [12, 558]. Однак, на нашу думку, сучасний варіант прізвища *Стрябко / Стряпко* міг бути пов'язаний із апеллятивом *strop*, про що свідчать різні варіанти написання прізвища, з якими можна ознайомитися далі, та індивідуальні особливості його носіїв, які проживали в селах Зняцьово та Червеньово, зокрема високий зріст: «**strop odb.** .provala, plafón; najvyššia hranica niečoho´ (od 18. stor.) • Psl. **stropь* (**srop-*); porovnáva sa so stsev. *hróf*, *prístrešok* (na lodi)´, stangl. *hrōf*, angl. *roof*, *strecha*´ a i. –všetko od ide. **krāpo-*, *strecha*´» [12, 562]. Порівняйте зі: «**Стропач** f. 1682: *Stropacs Ivan* – Заричово (UetC 88-59). ◀ Імовірно, укр. дериват із суфіксом *-ач* від апеллятива *stponá* – “ворох”, “купа” (Гр II 318) або від пол. *stropa* – “стеля” (Rymut II 494) [11, 537].*

Оскільки ареалом поширення прізвища *Стрябко / Стряпко* в Закарпатті є такі села сучасного Мукачівського району, як Зняцьово та Червеньово, то щонайперше розглянемо, як воно зафіксоване в церковних та метричних книгах. Церковні книги про народження, одруження та смерть у селах Зняцьово та Червеньово (1828–1951 рр.), книги реєстрації актів про народження, одруження та смерть у селі Зняцьово, а також алфавітні книги реєстрації актів про народження, одруження та смерть у селі Зняцьово зберігаються в Державному архіві Закарпатської області (фонд 1606 «Колекція церковних та метричних книг Закарпаття», опис 7 «Мукачівський район (1775–1958)»).

Зауважимо, що для ідентифікації особи, зокрема для того, щоб переконатися, що зміни у прізвищі могли стосуватися тієї самої людини, подаємо також, де це можливо, прізвище та ім'я чоловіка або дружини (у записах про народження, одруження чи смерть). У дужках вказуємо населений пункт, у якому проживав носій прізвища в цей період, та рік, коли зроблено запис. Якщо носії прізвища вказані як хрещені батьки або свідки на весіллі, – а в такому випадку місце їхнього проживання не зазначалося, – то ми наводимо в дужках тільки рік. Прізвище та ім'я носія відділяємо за допомогою тире від прізвища та імені чоловіка або дружини.

У «Церковній книзі про народження, одруження, смерть по селах Зняцьово, Червеньово. 07 січня 1828 р. – 29 березня 1853 р.» знаходимо такі записи про народження / хрещення: *Mich Sztrabko* (1828, 1829) (9, 3; 9, 4), *Alexius Sztrabko* (1830) (9, 6), *Alexius Sztryobko – Anna Ruszin* (Зняцьово, 1830) (9, 7), *Sztrabko Sándor – Ruszin Anna* (Зняцьово, 1834) (9, 15), *Sztrabko Olexa – Ruszin Anna* (Зняцьово, 1835) (9, 19), *Sztrabko Sandor – Ruszin Anna* (Зняцьово, 1837) (9, 24), *Sztrabko Mihaly – Maria Kurkey* (Зняцьово, 1837) (9, 25), *Kurkei Maria Sztrabko Mihaly hitvese* (1839) (9, 29), *Stabko Elek – Ruszin Anna* (Зняцьово, 1840) (9, 30), *Sztrabko Mihaly – Kustura Maria* (Зняцьово, 1840) (9, 31), *Kurkei Maria Sztrabko Mihaly hitvese* (1841) (9, 34), *Maria Sztrabko Mikla Janos hitvese* (1841) (9, 34), *Strabko Elek – Ruszin Anna* (Зняцьово, 1842) (9, 36), *Sztrabko Mihaly – Kurkei Maria* (Зняцьово, 1843) (9, 40), *Sztrabko Mihaly* (1843) (9, 41), *Sztrepkó Maria* (1844) (9, 41), *Kurkej Maria Sztrjabko Mihaly neje*

(1845) (9, 45), *Sztrjabko Mihály – Kustura Maria* (Зняцьово, 1846) (9, 47), *Sztrjabko Mihály* (1848) (9, 51). У цій книзі вміщено й декілька записів про шлюб: *juvenis Mich Sztrabko – Maria Kustura virgo* (1831) (9, 55), *Sztrabko Olexa* (1837) (9, 68), *özvegy Dsavrei Janos – Sztrabko Anna özvegy* (1838) (9, 68), *Sztrjabko Janos nótelen – Resetarj Anna hajadon leány* (1848) (9, 76), *Krajnik György – Sztrjabko Maria* (1849) (9, 78), *вдовець: Стрявко Алексій – вдова: Анна Гаврґишка* (1851) (9, 80), *вдовець Стрявко Михаїл – дґвица Јуліана Анталік* (1852) (9, 80). Зауважимо, що це єдина книга Церкви Успіння Пресвятої Богородиці сіл Зняцьово та Червеньово, у якій після записів про народження / хрещення вміщено й записи про одруження та смерть (спочатку вказується ім'я померлого, потім ім'я когось із батьків або чоловіка / дружини): *Andreas Strabko – consors Anna* (Зняцьово, 1829) (9, 87), *Anna Stryapko vidua* (Зняцьово, 1833) (9, 92), *János – apja: Sztrabko Elek* (Зняцьово, 1834) (9, 94), *Sztrabko János – apja Elek* (Зняцьово, 1835) (9, 95), *Julianna – Spuria Anno Sztrabko* (Зняцьово, 1839) (9, 100), *Sztrabko János – apja Elek* (Зняцьово, 1840) (9, 101), *Sztrabko Maria – apja Elek* (Зняцьово, 1841) (9, 102), *Sztrjabko Eva – nehái Varga János özvegye* (Зняцьово, 1844) (9, 108), *Maria – annya Sztrjabko Anna* (Зняцьово, 1847) (9, 114), *Лопотей Анна – сунружнік Стрявко Алексій* (Зняцьово, 1851) (9, 119), *Іванъ Стрявко* (Зняцьово, 1851) (9, 120). З 37 записів, у яких фігурують носії прізвища, варіант *Sztrabko* вживається 21 раз, *Sztrjabko* – 7, *Sztryobko* – 1, *Sztabko* – 1, *Sztrepko* – 1, *Sztrabko* – 1, *Sztryapko* – 1, *Стрявко* – 1, *Стряпко* – 1, *Стрябко* – 2. Усі варіанти прізвища *Стрявко* / *Стряпко*, зафіксовані в досліджених джерелах, подаємо далі в таблиці 2.

У «Церковній книзі про народження по селах Зняцьово, Червеньово. 20 травня 1854 р. – 26 грудня 1875 р.», на відміну від попередньої, вміщено тільки записи про народження / хрещення: *Стрявко Марія Крайнікъ Георгіова жона* (1854) (10, 2), *Странко Марія* (1855) (10, 7), *Стрявко Михаїл – Анталік Юла* (Зняцьово, 1856) (10, 10), *Марія Стрявко* (1856) (10, 11), *Крайнік Георгіу – Стрявко Марія* (Зняцьово, 1856) (10, 14), *Странко Марія*, також на цьому аркуші *Стряпко Марія* (1857) (10, 20), *Стряпко Михаїл – Анталік Юліана* (Зняцьово, 1857) (10, 21), *Стряпко Марія* (1858) (10, 22), *Krajnik Georg – Strjapko Maria* (Зняцьово, 1859) (10, 31), *Sztrjapko Michael – Antalik Julianna* (Зняцьово, 1860) (10, 36), *Sztrjapko Maria* (1860) (10, 38), *Maria Sztrjapko* (1860) (10, 39), *Sztrjapko Ivan* (1860) (10, 41), *Georgius Krajnik – Maria Sztrabko* (Зняцьово, 1862) (10, 52), *Sztrapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1862) (10, 53), *Sztrapko Maria* (1863) (10, 60; 10, 61), *Sztrjapko Joan* (1863) (10, 63), *Sztrjapko Anna* (1864) (10, 68), *Krajnik Jurko – Sztrapko Maria* (Зняцьово, 1864) (10, 73), *Sztrjapko Maria* (1864) (10, 73), *Sztrjapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1864) (10, 74), *Lenyovszki Basilius – Sztrjapko Helena* (Зняцьово, 1864) (10, 74), *Sztrapko Olena* (1865) (10, 77), *Sztrjapko Michael* (1865) (10, 80), *Sztrjapko Joannes* (1866) (10, 82), *Sztrapko Ivan* (1866) (10, 84), *Sztrjapko Helena* (1866) (10, 86), *Sztrjapko Joannes* (1866) (10, 87), *Sztrabko Maria* (1866) (10, 88), *Sztrapko*

Michael – Tótin Anna (Зняцьово, 1867) (10, 91), *Hrab Simeon – Sztrjapko Anna* (Червеньово, 1867) (10, 91), *Prokopa Basilius – Sztrjapko Olena* (Червеньово, 1867) (10, 91), *Sztrjapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1867) (10, 93), *Krajnik Georg – Sztrjapko Maria* (Зняцьово, 1867) (10, 94), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1867) (10, 97), *Sztrjapko Julianna* (1867) (10, 98), *Sztrjapko Anna* (1868) (10, 103), *Sztrjapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1868) (10, 105), *Sztrjabko Julianna* (1868) (10, 108), *Siskovics Theodorus, Sztrjabko Anna* (Зняцьово, 1869) (10, 110), *Sztrjapko Julianna* (1869) (10, 113), *Hrab Simeon – Sztrjapko Anna* (Червеньово, 1869) (10, 114), *Sztrjapko Julianna* (1869) (10, 115), *Lenyovszki Basilius – Sztrjapko Olena* (Зняцьово, 1869) (10, 116), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1870) (10, 119), *Krajnik Georgius – Sztrjapko Maria* (Зняцьово, 1870) (10, 120), *Sztrjapko Julianna* (1870) (10, 123; 10, 124), *Sztrjapko Helena* (1871) (10, 128; 10, 130), *Hrab Simeon – Sztrjapko Anna* (Червеньово, 1871) (10, 128), *Sztrjapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1871) (10, 130), *Szidun Michael – Sztrjapko Julianna* (Зняцьово, 1871) (10, 134), *Sztrjapko Julianna* (1871) (10, 135), *Sztrjapko Julianna* (1872) (10, 138), *Sztrjapko Ivan* (1872) (10, 141), *Lenyövsvski Basilius – Sztrjapko Helena* (Зняцьово, 1872) (10, 141), *Hrab Simeon – Sztrjapko Anna* (Червеньово, 1872) (10, 143), *Krajnik Georgius – Sztrjapko Maria* (Зняцьово, 1872) (10, 145), *Sztrjapko Anna* (1873) (10, 150), *Sztrjapko Julianna* (1873) (10, 151), *Lenyovszki Basilius – Sztrjapko Helena* (Зняцьово, 1873) (10, 152), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1874) (10, 156), *Sztrjapko Helena* (1874) (10, 157), на цій же сторінці, але іншим почерком *Sztrjabko Helena* (10, 157), на наступній – *Sztrjabko Julianna* (1874) (10, 158), *Sztrjapko Helena* (1874) (10, 159), *Szidun Michael – Sztrjapko Julianna* (Зняцьово, 1874) (10, 159). У цій книзі ми зафіксували 67 записів, які стосуються носіїв прізвища. Найчастіше подибуємо такі варіанти написання прізвища: *Sztrjapko* – 45 разів, *Sztrapko* – 6, *Sztrjabko* – 4, *Sztrabko* – 2, *Strjapko* – 1, *Стряпко* – 6, *Странко* – 2, *Стрябко* – 1.

У кадастрових картах села Зняцьова 1865 року знаходимо інформацію тільки про одного носія прізвища, який проживав у будинку під номером 178. На одній із карт він записаний як *Strapko Miso* (4, 5), а на другій – *Sztrapko Miso* (4, 31). Зауважимо, що в «Книзі обліку земельних ділянок жителів с. Зняцьово» за цей рік фіксуємо тільки один варіант написання, а саме *Strapko Mihály* (2, 12; 2, 24; 2, 69; 2, 80; 2, 87; 2, 118).

Наступна церковна книга про народження / хрещення охоплює 24-річний період, а саме 18 січня 1876 р. – 19 січня 1898 р. Тут вміщено такі записи про носіїв прізвища *Стрявко* / *Стряпко*: *Sztrjapko Julianna* (1876) (11, 5), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1877) (11, 8), *Sztrjapko Anna* (1877) (11, 8), *Sztrapko Julianna* (1877) (11, 11), *Sztrjapko Michael* (1878) (11, 14), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1878) (11, 16), *Michael Szidun – Julianna Sztrapko* (Зняцьово, 1878) (11, 16), *Sztrapko Jula* (1878) (11, 17), *Sztrjabko Julia* (1879) (11, 21), на цій же сторінці нижче – *Sztrjapko Julia* (11, 21),

Sztrjabko Jula (1879) (11, 23), *Sztrjapko Julia* (1879) (11, 28), *Sztrjabko Julia Szidun Mihályné* (1880) (11, 30), *Sztrapko Michály – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1880) (11, 31), *Sztrjabko Julia Szidun Mihályné* (1880) (11, 34), *Sztrjabko Michály – Szkucska Julia* (Зняцьово, 1881) (11, 35), *Sztrjabko Julia Szidun Mihályné* (1881) (11, 36), *Sztrjapko Jula Szidun Mihályné* (1881) (11, 41), *Sztrjapko Julia Szidun Mihályné* (1882) (11, 48), *Sztrjapko Mihály – Bakaisza Pelagia* (Зняцьово, 1883) (11, 51), *Sztrjapko Julia Szidun Mihályné* (1884) (11, 59; 11, 60; 11, 61), *Sztrapkó Mihály – Bakaisza Polanya* (Зняцьово, 1885) (11, 68), *Sztrjabko Julia Magvanics Myhályné* (1886) (11, 75), *Sztrjapko Mihály – Bakaisza Pelágia* (Зняцьово, 1886) (11, 76), *Sztrjapko Julia férj. Mercin Györgyné* (1888) (11, 94), *Bakájsza Pelágia férj. Sztrjábko Mihályné* (1888) (11, 98), *Sztrábka Mihály* (1889) (11, 103), *Sztráka Mihály* (1890) (11, 122), *Sztrábkó Jula* (1891) (11, 129), *Sztrábka Mihály – Bákásza Pelagia* (Зняцьово, 1892) (11, 136), *Sztrábka Péter – Jtik Mária* (Зняцьово, 1894) (11, 152), *Sztráпка Misa – Bakaisza Polanya* (Зняцьово, 1894) (11, 156), *Sztrjáпkun Mihály* (1895) (11, 163), *Sztráпка Péter – Jtik Mária* (Зняцьово, 1896) (11, 169), *Sztráпка Mihály – Kurta Mária* (Червеньово, 1897) (11, 180), *Sztrábka Mihály – Bákájsza Polányia* (ліс, 1898) (11, 182). Частотність уживання різних варіантів прізвища є такою: *Sztrjapko* – 13, *Sztrjabko* – 7, *Sztrábka* – 5, *Sztrapko* – 3, *Sztráпка* – 2, *Sztráпка* – 1, *Sztrjáпkun* – 1, *Sztrapkó* – 1, *Sztrapko* – 1, *Sztrjábko* – 1, *Sztrábkó* – 1, *Sztráka* – 1.

У «Церковній книзі про народження по с. Зняцьово. 03 січня 1899 р. – 27 грудня 1925 р.» знаходимо інформацію про хрещення дітей таких носіїв прізвища: *Sztráпка Mihály – Kurta Mária* (Червеньово, 1900) (12, 9), *Sztráпка Mihály – Kurta Mária* (Червеньово, 1902) (12, 30), *Sztráпка Miso* (1902) (12, 35), *Sztráпка Miso – Kurta Mária* (Червеньово, 1904) (12, 53), *Sztráпка Mihály – Kurta Mária* (Червеньово, 1908) (12, 95), *Remeta János – Sztráпкó Mária* (Червеньово, 1910) (12, 107), *Pálya András – Sztráпка Hányia* (Зняцьово, 1910) (12, 109), *Sztráпка Mária* (1910) (12, 109), *Sztráпku János – Varga Mária* (Зняцьово, 1912) (12, 127), *Sztráпка Mária* (1912) (12, 128), *Remeta János – Sztráпка Mária* (Червеньово, 1912) (12, 130), *Antalik András – Sztráпка Anna* (Зняцьово, 1913) (12, 139), *Sztráпка János – Varga Mária* (Зняцьово, 1913) (12, 142), *Sztrjábкó Anna* (1914) (12, 154), *Sztráпка Mihály* (1914) (12, 156), *Sztráпка Mihály – Kurta Mária* (Червеньово, 1915) (12, 165), *Sztráпка Mária* (1915) (12, 166), *Sztráпка Mihály – Kurta Polányia* (Червеньово, 1919) (12, 185), *Андрей Анталік – Анна Стряпко* (Зняцьово, 1921) (12, 213), *Марія Стряпко* (1921) (12, 216), *Михаїль Стряпко* (1921) (12, 218), *Михаїль Стряпко – Пелагія Курта* (Червеньово, 1921) (12, 221), *Михаїль Шкриба – Марія Стряпко* (Червеньово, 1922) (12, 232), *Василій Стряпко – Юліанна Петричка* (Зняцьово, 1922) (12, 237), *Василій Стряпко* (1922) (12, 238). Серед 25 записів найуживанішим в цій книзі є варіант *Sztráпка* – 11, далі *Sztráпка* – 4, *Sztráпкó* – 1, *Sztráпku* – 1, *Sztrjábкó* – 1, *Стряпко* – 6, *Стряпко* – 1.

Окремо священники Церкви Успіння Пресвятої Богородиці села Зняцьово сучасного Мукачівського району Закарпатської області вели книгу про одруження, яка охоплює період з 27 січня 1853 р. до 19 грудня 1931 р. включно. Тут є такі записи про одруження: *Sztrjapko Joannes – Kiszpesta Maria* (Зняцьово, 1860) (14, 11), *Sztrapko Michael – Totin Anna* (у записі вказано, що носій прізвища народився в селі Чабанівці, а одружився у Зняцьові в 1862 р.) (14, 16), *Lenyuvsky Basilius – Sztrjapko Olena* (Зняцьово, 1864) (14, 20), *Telihanics Michael – Sztrjapko Anna* (Зняцьово, 1865) (14, 22), *Hrab Simeon – Sztrjapko Anna* (Зняцьово, 1866) (14, 23), *Sztrjapko Michael – Szkucska Maria* (Зняцьово, 1866) (14, 23), *Szidun Michael – Sztrjapko Julianna* (Зняцьово, 1867) (14, 25), *Sztrjapko Joannes* (1873) (14, 39), *Sztrjapko Joannes – Hrab Mária* (народився в селі Дубрівці, одружився в селі Зняцьові в 1874 р.) (14, 40), *Sztrjapko Elias Michaelis filius agricola – Gocza Anna Basili filii vidua Michaelis Totin agricola* (Зняцьово, 1876) (14, 45), *Sztrjapko Mihály földm. zsellér – Bakaisza Pelagia öz. zsellér leány* (Зняцьово, 1881) (14, 57), *Sztrjapko Mihály* (Зняцьово, 1882) (14, 58), *Gojda /csaljapko/ János napszamos – Sztrjapko Maria napszamosnő* (Зняцьово, 1883) (14, 61), *Merczin György özvegy földmivelő – Sztrjabko Jula (neh. Szidun Mihály özvegye)* (Зняцьово, 1887) (14, 71), *Sztrábka Mihály* (1889) (14, 75), *Sztrábkó Peter* (Зняцьово, 1893) (14, 78), *Sztráпка Mihály kondrás néhai Sztráпка Mihály fia – Kurta Maria Kurta Janos leánya* (Червеньово, 1897) (14, 81), *Kijak András – Gocza Anna, néh Sztráпка Illés özvegye* (Червеньово, 1897) (14, 81), *Sztráпка János Mihály fia* (Зняцьово, 1907) (14, 90), *Antalik Pálya András – Sztráпкó Anna* (Зняцьово, 1910) (14, 92), *Sztrapka Mihály Mihály fia – Kurta Pelagia János Svab leánya* (Зняцьово, 1914) (14, 96), *öz. Skriba Mihály – öz. Sztráпка Mária néh Remeta János özvegye* (Червеньово, 1918) (14, 98), *Михаїль Стряпко* (1920) (14, 103), *Василь Стряпко земледілець – Юлія Митричка* (Зняцьово, 1921) (14, 108), також тут вказані батьки нареченого *Петрь Стряпко* та *Марія Итикъ* (14, 108), *Анна Стряпко* (1921) (14, 110), *Михаїль Стряпко* (1922) (14, 113), *Іоанъ Стряпко земледіл. – Анна Кокаїко дом.* (Зняцьово, 1931) (14, 137), батьками нареченого були *Іоанъ Стряпко* та *Марія Варга* (14, 137). Тут фіксуємо 30 згадок та такі варіанти написання (вказуємо й частотність уживання): *Sztrjapko* – 12 разів, *Sztráпка* – 5, *Sztrapko* – 1, *Sztráпкó* – 1, *Sztrjabko* – 1, *Sztrábka* – 1, *Sztrábkó* – 1, *Sztrapka* – 1, *Стряпко* – 5, *Стряпко* – 2.

У Державному архіві Закарпатської області також зберігаються актові записи цивільного стану, зокрема алфавітні книги реєстрації записів про народження, одруження та смерть, завдяки яким можна знайти відповідні відомості у метричних книгах. В «Алфавітній книзі про реєстрацію смерті по с. Зняцьово за 1895–1931 рр.» знаходимо інформацію про смерть таких носіїв прізвища: *Sztrapká Heléna* (1903) (1, 202), *Sztróпкó György* (1911), *Sztrapkó György* (1913) (1, 204), *Sztrapkó Mihály* (1916), *Sztrapkó Mária* (1916) (1, 205), *Sztrapkó Mária* (1917), *Sztrapkó Mihály* (1919) (1, 206). Зазначмо, що варіант прізвища *Sztrapkó* схожий за написанням до

назви словацького міста Стропків угорською мовою. М. Майтан у праці «Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773–1997)» серед інших населених пунктів також простежує зміни у написанні назви цього міста: «2255 **Stropkov** SP/PV *zemplín*. 1964 *pričl. o. Bokša (1957 vyučl. o. Baňa)*. 1773 Stropko, Stropkow, 1786 Stropko, 1808 Sztropkó, Stropkow, 1863–1913 Sztropkó, 1920 – Stropkov» [13, 279]. Натомість І. Міхнович у «Краєзнавчому словнику русинів-українців. Пряшівщина» вказує: «Stropko (1404), Ztrupko (1410), Stropkouia, Stropkav (1424), Zthrobko (1490), Stropko (1619), Stropkowe (1773), Stropkov (1808), угор. Sztropkó» [10, 481]. У книзі Е. Унгварі «Історія Стропкова та його замку» читаємо таке: «Походження назви Стропків, безумовно, слов'янське. Ймовірно, що воно походить від малоросійського (можливо, словацького) особового імені або прізвиська, утвореного від особового імені. Від імені *Sztrophios*, яке по-слов'янськи звучить як *Строн*, і могла утворитися назва Стропків <...> Отже, засновник міста, який дав йому назву, безумовно, був слов'янином» [8, 4]. З обережністю припускаємо, що закарпатоукраїнське прізвище *Стрябко* / *Стряпко* може походити від назви словацького міста Стропків, а його носії могли переселитися на Закарпаття. Про це свідчать особливості вимови угорською мовою варіантів цього прізвища, зафіксованих у досліджених документах (див. таблицю 1). Якби творення прізвища від вказаного

топоніма відбувалося би на українському мовному ґрунті, то ми б отримали варіанти *Стропкусський*, *Стропкувський*, *Стропківський* – порівняймо зі словацьким *Stropkovský* (рідкісне, укр. *Стропковський*). Якщо ж творення відбувалося на угорському мовному ґрунті, то тут продуктивним є закінчення *-i*: *Sztropkai* (укр. *Стропкаи*). Однак у праці Л. Феєрпатакі знаходимо запис латинською мовою: *Paulus de Stropko* (Bártfa, 1424) (17, 202; 17, 204; 17, 681).

Г. Стрипський зауважує, що в угорській мові іншомовне слово не могло закінчуватися коротким звуком [o], а тільки довгим [o:] (у статті автор позначає цей звук за допомогою літери *ó*), також і в середині слів короткий [o] не міг вживатися. Але в руській мові, як вказує дослідник, угорському [o:] відповідає не [ôÿ], а короткий [o] [1, 22]. Тому угорському варіанту *Sztrábko* мало б відповідати українське [стр'áb'ко], *Sztrapko* – [стр'ópко], *Sztrápko* – [стр'áпко], *Sztrjábko* – [стр'áb'кôÿ], *Sztropkó* – [стр'ópко], *Sztrópkó* – [стр'ópко], а наголос мав би падати на останній склад, хоча для угорської мови характерним є фіксований наголос, який падає на перший склад.

У 1921 р. проведено перший загальний перепис населення Чехословаччини. Станом на 1921 р. у селі Червеньово проживали такі носії прізвища: *Sztrapko Michail* (на цьому ж аркуші, де вказано, хто є власником будинку під номером 58, він записаний як *Sztrjapko Michail*, *Sztrapko Polanya* (його дружина), *Sztrapko Michail* (їхній син) (15, 173) та *Sztrjapko*

Таблиця 1

Особливості вимови варіантів прізвища Стрябко / Стряпко, зафіксованих у досліджених джерелах

№	Написання прізвища угорською	Вимова прізвища угорською	Українська транскрипція
1	<i>Strjapko</i>	[ʃtrjɔpko]	[штр'ópко]
2	<i>Sztabko</i>	[stɔpko]	[ст'ób'ко]
3	<i>Sztrábka</i>	[stra:pko]	[стр'áb'ко]
4	<i>Sztrabko</i>	[stropko]	[стр'ób'ко]
5	<i>Sztrábko</i>	[stra:pko:]	[стр'áb'кôÿ]
6	<i>Sztráka</i>	[stra:ko]	[стр'áко]
7	<i>Sztrapka</i>	[stropko]	[стр'ópко]
8	<i>Sztrapká</i>	[stropka:]	[стр'ópка]
9	<i>Sztrápka</i>	[stra:pko]	[стр'áпко]
10	<i>Sztrapko</i>	[stropko]	[стр'ópко]
11	<i>Sztrapkó</i>	[stropko:]	[стр'ópкôÿ]
12	<i>Sztrápko</i>	[stra:pko]	[стр'áпко]
13	<i>Sztrápko</i>	[stra:pko:]	[стр'áпкôÿ]
14	<i>Sztrápku</i>	[stra:pku]	[стр'áпку]
15	<i>Sztrepko</i>	[strepko]	[стр'éпко]
16	<i>Sztrjabko</i>	[strjɔpko]	[стр'ób'ко]
17	<i>Sztrjábko</i>	[strja:pko]	[стр'áb'ко]
18	<i>Sztrjábko</i>	[strja:pko:]	[стр'áb'кôÿ]
19	<i>Sztrjapko</i>	[strjɔpko]	[стр'ópко]
20	<i>Sztrjápkun</i>	[strja:pkun]	[стр'áпкун]
21	<i>Sztrobko</i>	[stropko]	[стр'ób'ко]
22	<i>Sztropko</i>	[stropko]	[стр'ópко]
23	<i>Sztropkó</i>	[stropko:]	[стр'ópкôÿ]
24	<i>Sztrópkó</i>	[stro:pko:]	[стр'óÿпкôÿ]
25	<i>Sztryapko</i>	[stryɔpko]	[стр'ópко]
26	<i>Sztryobko</i>	[stryɔpko]	[стр'ób'ко]

Michail (власник будинку під номером 16), *Sztrjapko Maria* (його дружина), *Sztrjapko Petro*, *Sztrjapko Ivan*, *Sztrjapko Polanya*, *Sztrjapko Michail* (їхні діти) (15, 129). У «Книзі реєстрації актів про смерть по с. Зняцьово. 19 листопада 1922 р. – 28 травня 1932 р.» знаходимо запис про смерть Івана Стрпко, сина Стрпко Михайла, який був власником будинку під номером 58 та в переписі вказаний як *Sztrpko Michail: Ivan Stropko, Michail Stropkó* (1925) (3, 48).

Не можемо оминати й відомостей, вміщених у «Церковній книзі про народження по с. Червеньово. 01 серпня 1947 р. – 03 червня 1951 р.»: *Николай Зеленук – Пелагія Стряпка* (Червеньово, 1948) (13, 3), *Георгій Стряпка* (1948) (13, 3), *Елена Стряпка* (1948) (13, 3), *Георгій Стряпко – Анна Левкай* (Червеньово, 1948) (13, 4), *Петр Стряпка* (1948) (13, 4), *Пелагія Стряпко* (1948) (13, 5), *Елена Стряпка* (1950) (13, 14). На варіант *Стряпка* натрапляємо 5 разів, а на *Стряпко* – 2 рази.

П. Чучка вказує: «Офіційна письмова фіксація українських прізвищ часто спотворювала їх

автентичне звучання, чим породжувала багато нових письмових варіантів прізвищ. Українське діловодство, яке прийшло в Карпати на зміну латинському, угорському і чеському, часто орієнтувалося саме на ті неточні чужомовні записи, чим породило нові варіанти написань, які суттєво різнилися від їх усного живорозмовного їх вигляду» [11, XVIII]. Однак, на нашу думку, за допомогою цих записів усе ж можна спробувати встановити, якою була вимова зафіксованих прізвищ. Порівняймо два записи: *Kurta Tivodar György fia – Szoroka Mária* (1912) (12, 94) та *Szaraka Péter néh. Péter fia – Nezbájló Olena András leánya*, тут же як свідок значиться *Szoroka András* (1918) (12, 97). Як бачимо, записувачі намагалися якомога точніше відобразити живорозмовний варіант прізвищ на письмі й шукали для цього відповідні графічні знаки, інша річ – були такі спроби успішними чи ні.

Найцікавішим, на нашу думку, є те, як та сама людина фігурувала в документах за австро-угорського, чехословацького та радянського режимів,

Таблиця 2

Частотність вживання різних варіантів прізвища Стрябко / Стряпко в церковних та метричних книгах

№	Варіант прізвища	1828–1853 рр. (9)	1854–1875 рр. (10)	1876–1898 рр. (11)	1899–1925 рр. (12)	1853–1931 рр. (14)	1895–1931 рр. (1)	1947–1951 рр. (13)	Заг. к-ть
1	<i>Strjapko</i>	–	1	–	–	–	–	–	1
2	<i>Sztabko</i>	1	–	–	–	–	–	–	1
3	<i>Sztrábka</i>	–	–	5	–	1	–	–	6
4	<i>Sztrabko</i>	21	2	–	–	–	–	–	23
5	<i>Sztrábkó</i>	–	–	1	–	1	–	–	2
6	<i>Sztráka</i>	–	–	1	–	–	–	–	1
7	<i>Sztrapka</i>	–	–	–	–	1	–	–	1
8	<i>Sztrapká</i>	–	–	–	–	–	1	–	1
9	<i>Sztrápka</i>	–	–	2	11	–	–	–	13
10	<i>Sztrapko</i>	–	6	3	–	1	–	–	10
11	<i>Sztrapkó</i>	–	–	1	–	–	3	–	4
12	<i>Sztrápko</i>	–	–	1	4	5	–	–	10
13	<i>Sztrápko</i>	–	–	–	1	1	–	–	2
14	<i>Sztrápku</i>	–	–	–	1	–	–	–	1
15	<i>Sztrepko</i>	1	–	–	–	–	1	–	2
16	<i>Sztrjabko</i>	7	4	7	–	1	–	–	19
17	<i>Sztrjábko</i>	–	–	1	–	–	–	–	1
18	<i>Sztrjábko</i>	–	–	–	1	–	–	–	1
19	<i>Sztrjapko</i>	–	45	13	–	12	–	–	70
20	<i>Sztrjápku</i>	–	–	1	–	–	–	–	1
21	<i>Sztróbko</i>	1	–	–	–	–	–	–	1
22	<i>Sztrapko</i>	–	–	1	–	–	–	–	1
23	<i>Sztrapkó</i>	–	–	–	–	–	2	–	2
24	<i>Sztrópko</i>	–	–	–	–	–	1	–	1
25	<i>Sztryapko</i>	1	–	–	–	–	–	–	1
26	<i>Sztryobko</i>	1	–	–	–	–	–	–	1
27	<i>Страпко</i>	–	2	–	6	5	–	–	13
28	<i>Стрябко</i>	2	1	–	–	–	–	–	3
29	<i>Стрявко</i>	1	–	–	–	–	–	–	1
30	<i>Стряпка</i>	–	–	–	–	–	–	5	5
31	<i>Стряпко</i>	1	6	–	1	2	–	2	12
		37	67	37	25	30	8	7	211

а також у період незалежності України. Дідусь авторки, Стрябко Михайло Михайлович, народився 03.03.1919 р. у селі Червеньово. У записі про хрещення вказано, що його батьками є *Sztrápka Mihály – Kurta Polányu* (Червеньово, 1919) (12, 185). У першому загальному переписі населення Чехословаччини, проведеному в 1921 р., він записаний як *Sztrapko Michail* (15, 157). У повторному свідоцтві про народження, виданому 19.09.1952 р., його записали як *Стропко Мигаль* (див. додаток 2), а у свідоцтві про шлюб, виданому 20.09.1953 р., – уже як *Стрябко Михаил Михайлович* (див. додаток 3). Посвідчення про нагородження медаллю «Ветеран праці» видано 22.05.1979 р. *Стрянку Михайлу Михайловичу* (див. додаток 4). 12.01.1998 р. у книзі реєстрації актів про смерть зроблено запис про смерть *Стрябка Михайла Михайловича*. Зауважимо, що в селі Червеньово сучасного Мукачівського району Закарпатської області дружину *Михайла Стрябка* називали так: *Анця Міша Стряпкового* ([стр'апкóвого]), *Анця Стряпкова* ([стр'апкóва]), також *Анця Стряпкуля* ([стр'апкú'а]), *стара Анця Стряпкуля*. Доньку носія прізвища кличуть *Анця Стряпкуля*, *мала Анця Стряпкуля*, також *Анця Стряпкова дівка*, *мала Анця Міша Стряпки* ([стр'апкú]), а сина – *Стряпкув* ([стр'апкú'у]), наприклад, *Стряпкув Іван* або *Іван Стряпкув*.

Що стосується сучасності, то завдяки інтерактивній «Карті поширення прізвищ України», яка є одним із проектів товариства українських родовідників «РІДНІ», вдалося з'ясувати, що станом на 2011–2013 рр. в Україні проживало 40 осіб із прізвищем *Странко*, з них тільки 1 особа – на Закарпатті (5), 16 осіб із прізвищем *Стропко*, більшість із них на Закарпатті (6), 2 осіб із прізвищем *Стрябко*,

з них 1 особа – у Мукачівському районі (7), 49 осіб із прізвищем *Стряпко*, з них 7 осіб – у Мукачівському та 1 особа – в Ужгородському районах (8). Додамо, що в сусідній Словаччині станом на 1995 р. проживало двоє носіїв прізвища *Strápko*, 3 – *Strapko*, 335 – *Strapko*, 26 – *Stropko*, 17 – *Stropkovský* (16).

Висновки та перспективи досліджень. Отже, нам вдалося виявити більше 30 варіантів написання прізвища *Стрябко / Стряпко* в документах першої половини XIX – другої половини XX ст.: *Strapko*, *Strjapko*, *Sztabko*, *Sztrábka*, *Sztrabko*, *Sztrábkó*, *Sztráka*, *Sztrapka*, *Sztrapká*, *Sztrápka*, *Sztrapko*, *Sztrapkó*, *Sztrápko*, *Sztrápkó*, *Sztrápkú*, *Sztrepko*, *Sztrjabko*, *Sztrjábko*, *Sztrjábko*, *Sztrjapko*, *Sztrjápku*, *Sztrobko*, *Sztropko*, *Sztropkó*, *Sztrópko*, *Sztryapko*, *Sztryobko*, *Странко*, *Стрябко*, *Стряко*, *Стряпка*, *Стряпко*, окремо виділяємо *Стропко*, *Стропко* та *Стропко*. Найживанішими серед них були варіанти *Sztrabko*, *Sztrápka*, *Sztrapko*, *Sztrápko*, *Sztrjabko*, *Sztrjapko*, *Странко*, *Стряпко*.

Крім того, ми з'ясували, що прізвище *Стрябко / Стряпко* однаково побутувало в цих двох варіантах у селах Зняцьово та Червеньово в 20-х рр. XIX – першій половині XX ст. Також припускаємо, що прізвище *Стрябко / Стряпко* може походити від назви словацького міста Стропків, а його носії могли переселитися на Закарпаття. За другою з версій, цей антропонім може бути утворений від апелятива *strop*, оскільки характерною особливістю носіїв прізвища, які проживали в селах Зняцьово та Червеньово, є те, що вони вирізнялися високим зростом.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в поглибленому вивченні власних імен, прізвищ і прізвищк жителів сіл Зняцьово та Червеньово 20-х рр. XIX – першої половини XX ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бґленький Я. (Стрипський Г.). Ци єсть справнымъ высловити прозвиско «ґомичко» звукомъ г, яко «ґомичко»? *Литературна недѣля*. Унгарь, 1943. Рочникъ III, ч. 2. С. 21–23.
2. Лелекач Н. (Лелекач М.) Зейканъ (До исторіѣ фамиліѣ Зейканъ). *Зоря – Найнал* : часопись Подкарпатского общества наукъ. Унгарь, 1942. Рочникъ II, ч. 1–2. С. 35–43.
3. Лучик В. Походження прізвища Лучик. *Актуальні питання антропоніміки* : збірник матеріалів наукових читань пам'яті Юліана Костянтиновича Редька / відп. ред. І. В. Єфименко; НАН України, Ін-т укр. мови. Київ : НАНУ, 2005. С. 147–153.
4. Муқан А., Гаврилова Т. Зауваги до етимології антропоніма Муқан. *Мовознавчий вісник* : зб. наук. праць. Черкаси, 2013. Вип. 16–17. С. 13–20.
5. Стрипський Г. По мадярськи Posvay – по руськи Ольшавський. *Литературна недѣля*. Унгарь, 1942. Рочникъ II, ч. 6. С. 47–49.
6. Чаварга А. П. Особливості записів українською мовою у церковних книгах сіл Зняцьово та Червеньово. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія : «Філологічні науки» (мовознавство)*. Дрогобич, 2020. № 14. С. 188–196.
7. Majtán M. Naše priezviská / techn. red. V. Radik. Bratislava : VEDA, 2018. 195 s.
8. Unghváry E. Stropkó és várának története. Huszt, 1912. URL: <http://www.mek.oszk.hu/19500/19534/> (дата звернення: 19.10.2021).

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА

9. Етимологічний словник української мови : В 7 т. / ред. кол. : О. С. Мельничук (гол. ред.), В. Т. Коломієць, Т. Б. Лукінова, Г. П. Півторак, В. Г. Скляренко, О. Б. Ткаченко; укладачі : Р. В. Болдирев, В. Т. Коломієць, Т. Б. Лукінова, О. С. Мельничук, В. Г. Скляренко, І. А. Стоянов, А. М. Шамота. НАН України. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наукова думка, 2006. Т. 5 : Р–Т. 705 с.
10. Міхнович І. Стропків (Струпків) – Stropkov. *Красназвний словник русинів-українців. Пряшівщина* / П. Алеш [та ін.]; голов. ред. Ф. Ковач. Пряшів : Союз русинів-українців Словацької Республіки, 1999. С. 481–482.
11. Чучка П. Прізвища закарпатських українців. *Історико-етимологічний словник* / П. Чучка ; наук. ред. В. Німчук. Львів : Світ, 2005. XLVIII, 701, [1] с.
12. Králik L. Stručný etymologický slovník slovenčiny / zodp. red. E. Bořcin. Bratislava : VEDA, 2015. 704 s.

13. Majtán M. *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773–1997)* / zodp. red. J. Madarásová. Bratislava : VEDA, 1998. 600 s.

14. *Slovník slovenského jazyka* / red. Š. Peciar, kolektív autorov : V. Budovičová, K. Buzássyová, K. Habovštiaková, M. Hayeková, O. Kajanová, A. Keder, F. Kočíš, Š. Michalus, Š. Peciar, M. Pisárčiková, V. Slivková, E. Smiešková, M. Urbančok, Š. Vragaš. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1964. IV. S – U. 760 s. URL: <https://slovník.juls.savba.sk/?d=peciar> (дата звернення: 08.09.2021).

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Алфавітна книга реєстрації актів про смерть по с. Зняцьово. 1895–1931 рр. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 464. 297 (300) арк.

2. Книга обліку земельних ділянок жителів с. Зняцьово. 19 грудня 1865 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 125. Оп. 1. Спр. 1650. 138 арк.

3. Книга реєстрації актів про смерть по с. Зняцьово. 19 листопада 1922 р. – 28 травня 1932 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 452. 199 арк.

4. Карти земельних ділянок кадастрового округу с. Зняцьово за 1865 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 125. Оп. 1. Спр. 1655. 67 арк.

5. Страпко. *Карта поширення прізвищ України*. URL: <https://ridni.org/karta/страпко> (дата звернення: 08.09.2021).

6. Строрпо. *Карта поширення прізвищ України*. URL: <https://ridni.org/karta/строрпо> (дата звернення: 08.09.2021).

7. Стрябко. *Карта поширення прізвищ України*. URL: <https://ridni.org/karta/стрябко> (дата звернення: 08.09.2021).

8. Стряпко. *Карта поширення прізвищ України*. URL: <https://ridni.org/karta/стряпко> (дата звернення: 08.09.2021).

9. Церковна книга про народження, одруження, смерть по селах Зняцьово, Червеньово. 07 січня 1828 р. – 29 березня 1853 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 178. 121 арк.

10. Церковна книга про народження по селах Зняцьово, Червеньово. 20 травня 1854 р. – 26 грудня 1875 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 175. 165 арк.

11. Церковна книга про народження по селах Зняцьово, Червеньово. 18 січня 1876 р. – 19 січня 1898 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 180. 189 арк.

12. Церковна книга про народження по с. Зняцьово. 03 січня 1899 р. – 27 грудня 1925 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 183. 282 арк.

13. Церковна книга про народження по с. Червеньово. 01 серпня 1947 р. – 03 червня 1951 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 182. 21 арк.

14. Церковна книга про одруження по с. Зняцьово. 27 січня 1853 р. – 19 грудня 1931 р. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 1606. Оп. 7. Спр. 179. 139 арк.

15. Червеньово. ДАЗО (Державний архів Закарпатської області). Ф. 849. Оп. 1. Спр. 145. URL: https://library.hungaricana.hu/hu/view/KANepszaml_010_Oroszveg_Cserleno_145_Cservenyovo/?pg=0&layout=s (дата звернення: 10.09.2021).

16. *Databáza vlastných mien a názvov lokalít na Slovensku. Multi Language Pronunciation Dictionary of Proper Names and Place Names* / red. M. Jack, kol. I. Aboltina, P. Ďurčo, K. Edwards, K. Jasem, Z. Kačić, P. Kolář, J. Ludovik, P. Pall. Podklady k projektu : Copernicus Programme, project COP-58 : ONOMASTICA–COPERNICUS DATABASE. CD ROM. Paris : ELRA, 1998. URL: <https://slovník.juls.savba.sk/?d=priezviska> (дата звернення: 08.09.2021).

17. Fejérpataky L. *Magyarországi városok régi számadáskönyvei (Szelmeczbánya, Poszony, Besztercebánya, Nagyszombat, Sopron, Bártfa és Körmöcbánya városok levéltárából)* / A Magyar Tud. Akadémia Történelmi Bizottságának megbízásából közli Fejérpataky László lev. tag. Budapest : Kiadja a Magyar Tudományok Akadémia, 1885. URL: https://library.hungaricana.hu/hu/view/KozMagyOkmanyarak_Szamadaskonyv/?pg=219&layout=s (дата звернення: 14.09.2021).

REFERENCES

1. Bilenkyi, Ya. (Strypskyi, H.) (1943). Tsy est spravnym vyslovtyu prozvyisko “Homychko” zvukom g, yako “Gomychko”? [Is it correct to pronounce the nickname “Homychko” with the sound g, as “Gomychko”?]. *Literaturna nedilia, III (2)*, 21–23 [in jazychie].

2. Lelekach, M. (1942). Zeikani (Do istorii prizvyshcha Zeikan) [The Zeikans (To the history of the surname Zeikan)]. *Zoria – Hajnal: chasopys Pidkarpatskoho tovarystva nauk*, II (1–2), 35–43 [in jazychie].

3. Luchyk, V. (2005). Pokhodzhennia prizvyshcha Luchyk [The origin of the surname Luchyk]. *Aktualni pytannia antroponimiky*, zbirnyk materialiv naukovykh chytan pamiaty Yuliana Kostiantynovycha Redka [Current issues of anthroponymy, a collection materials of scientific readings in the memory of Yulian Konstantynovich Redko] (pp. 147–153). I. V. Yefymenko (Ed.). Kyiv: Natsionalna akademiia nauk Ukrainy [in Ukrainian].

4. Mukan, A. & Havrylova, T. (2013). Zauvahy do etymolohii antroponima Mukan [Notes on the etymology of the anthroponym Mukan]. *Movoznavchyi visnyk: zbirnyk naukovykh prats*, 16–17, 13–20 [in Ukrainian].

5. Strypskyi, H. (1942). Po madiarsky Ilosvay – po rusky Olshavskiy [In Hungarian Ilosvay – in Ukrainian Olshavskiy]. *Literaturna nedilia*, II (6), 47–49 [in jazychie].

6. Chavarha, A. P. (2020). Osoblyvosti zapysiv ukrainskoiu movoiu u tserkovnykh knykh sil Zniatsovo ta Chervenovo [Peculiarities of records in the Ukrainian language in the church books of the villages of Znyatsiovo and Chervenyovo]. *Naukovi visnyk DDPU imeni I. Franka. Serii: Filolohichni nauky (movoznavstvo)*, 14, 188–196 [in Ukrainian].

7. Majtán, M. (2018). *Naše priezviská* [Our Surnames]. (V. Radik, Ed., 2nd ed.). Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akademie vied [in Slovak].

8. Unghváry, E. (1912). *Stropkó és várának története* [History of Stropkov and its castle]. Huszt. Retrieved Oct. 19, 2021. Retrieved from: <http://www.mek.oszk.hu/19500/19534/> [in Hungarian].

DICTIONARIES

9. Kolomiets, V. T., Lukinova, T. B., Pivtorak, H. P., Skliarenko, V. H., Tkachenko, O. B. & Boldyriev, R. V., Kolomiets, V. T., Lukinova, T. B., Melnychuk, O. S., Skliarenko, V. H., Stoianov, I. A., & Shamota, A. M. (2006). *Etymolohichnyi slovnyk ukraïnskoi movy* [An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language]. O. S. Melnychuk (Ed.). (Vol. 5: R–T). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
10. Mikhnovych, I. (1999). Stropkiv (Strupkiv) – Stropkov. *F. Kovach* (Ed.), *Kraieznavchyi slovnyk rusyniv-ukraïntsv. Priashivshchyna* [Local Lore Dictionary of Ruthenian-Ukrainians. Presov region]. Priashiv: Soiuz rusyniv-ukraïntsv Slovatskoi Respubliky, 481–482 [in Ukrainian].
11. Chuchka, P. (2005). *Prizvyshcha zakarpatskykh ukraïntsv. Istoryko-etymolohichnyi slovnyk* [Surnames of Transcarpathian Ukrainians. A Historical and Etymology Dictionary]. V. Nimchuk (Ed.). Lviv: Svit [in Ukrainian].
12. Králik, L. (2015). *Stručný etymologický slovník slovenčiny* [Concise Etymological Dictionary of Slovak]. (E. Borčín, Ed., 1st ed). Bratislava: VEDA, vydavateľ'stvo Slovenskej akadémie vied [in Slovak].
13. Majtán, M. (1998). *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773–1997)* [Names of Municipalities of the Slovak Republic (Development in the years 1773–1997)]. (J. Madarásová, Ed., 1st ed.). Bratislava: VEDA, vydavateľ'stvo Slovenskej akadémie vied [in Slovak].
14. Budovičová, V., Buzássyová, K., Habovštiaková, K., Hayeková, M., Kajanová, O., Keder, A., Kočíš, F., Michalus, Š., Peciar, Š., Pisárčiková, M., Slivková, V., Smiešková, E., Urbančok, M., & Vragaš, Š. (1964). *Slovník slovenského jazyka* [Dictionary of the Slovak language]. Š. Peciar (Ed.). (IV. S – U). Bratislava: Vydavateľ'stvo SAV. Retrieved from: <https://slovník.juls.savba.sk/?d=peciar> [in Slovak].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Alfavitna knyha reiestratsii aktiv pro smert po s. Zniatsovo. 1895–1931 rr. [The alphabet book of registration of death certificates in the village of Zniatsovo. 1895–1931] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 464). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Hungarian, Czech].
2. Knyha obliku zemelynykh dilianok zhyteliv s. Zniatsovo. 19 hrudnia 1865 r. [The ledger of land plots of residents of the village of Zniatsovo. December 19, 1865] (Fund 125 “Archive of cadastral maps of Subcarpathian Rus’, city of Uzhhorod”. Inventory 1. File 1650). State Archives of Transcarpathian Oblast, Berehove [in Hungarian].
3. Knyha reiestratsii aktiv pro smert po s. Zniatsovo. 19 lystopada 1922 r. – 28 travnia 1932 r. [The book of registration of death certificates in the village of Zniatsovo. November 19, 1922 – May 28, 1932] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 452). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Czech].
4. Karty zemelynykh dilianok kadaastrovoho okruhu s. Zniatsovo za 1865 r. [The maps of land plots of the cadastral district of the village of Zniatsovo for 1865] (Fund 125 “Archive of cadastral maps of Subcarpathian Rus’, city of Uzhhorod”. Inventory 1. File 1655). State Archives of Transcarpathian Oblast, Berehove [in Hungarian].
5. Strapko. In *Karta poshyrennia prizvyshch Ukrainy* [Ukraine Surname Map]. Retrieved Sept. 10, 2021, from <https://ridni.org/karta/strapko> [in Ukrainian].
6. Stropko. In *Karta poshyrennia prizvyshch Ukrainy* [Ukraine Surname Map]. Retrieved Sept. 10, 2021, from <https://ridni.org/karta/stropko> [in Ukrainian].
7. Striabko. In *Karta poshyrennia prizvyshch Ukrainy* [Ukraine Surname Map]. Retrieved Sept. 10, 2021, from <https://ridni.org/karta/stryabko> [in Ukrainian].
8. Striapko. In *Karta poshyrennia prizvyshch Ukrainy* [Ukraine Surname Map]. Retrieved Sept. 10, 2021, from <https://ridni.org/karta/stryapko> [in Ukrainian].
9. Tserkovna knyha pro narodzhennia, odruzhennia, smert po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 07 sichnia 1828 r. – 29 bereznia 1853 r. [Church book of birth, marriage, death in the villages of Zniatsovo and Chervenovo. January 07, 1828 – March 29, 1853] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 178). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Latin, Hungarian, Ukrainian].
10. Tserkovna knyha pro narodzhennia po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 20 travnia 1854 r. – 26 hrudnia 1875 r. [Church book of birth in the villages of Zniatsovo and Chervenovo. May 20, 1854 – December 26, 1875] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 175). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Ukrainian, Latin, Hungarian].
11. Tserkovna knyha pro narodzhennia po selakh Zniatsovo, Chervenovo. 18 sichnia 1876 r. – 19 sichnia 1898 r. [Church book of birth in the villages of Zniatsovo and Chervenovo. January 18, 1876 – January 19, 1898] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 180). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Latin, Hungarian].
12. Tserkovna knyha pro narodzhennia po s. Zniatsovo. 03 sichnia 1899 r. – 27 hrudnia 1925 r. [Church book of birth in the village of Zniatsovo. January 03, 1899 – December 27, 1925] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 183). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Hungarian, Ukrainian].
13. Tserkovna knyha pro narodzhennia po s. Chervenovo. 01 serpnia 1947 r. – 03 chervnia 1951 r. [Church book of birth in the village of Chervenovo. August 01, 1947 – June 03, 1951] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 182). State Archives of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Ukrainian].

14. Tserkovna knyha pro odruzhennia po s. Zniatsovo. 27 sichnia 1853 r. – 19 hrudnia 1931 r. [Church book of marriage in the village of Zniatsovo. January 27, 1853 – December 19, 1931] (Fund 1606 “Collection of church and metric books of Transcarpathia”. Inventory 7 “Mukachevo district, 1775–1958”. File 179). State Archive of Transcarpathian Oblast, Uzhhorod [in Latin, Hungarian, Ukrainian].

15. Chervenovo [Chervenovo] (Fund 849 “The regional commission on the first Czechoslovak Census of 1921, the city of Uzhhorod of Subcarpathian Rus’ (modern Transcarpathia)”. Inventory 1. File 145). State Archives of Transcarpathian Oblast, Berehove. Retrieved Sept. 10, 2021, from https://library.hungaricana.hu/hu/view/KANepszaml_010_Oroszveg_Cserleno__145_Cservenovo/?pg=0&layout=s [in Czech, Hungarian].

16. Aboltina, I., Ďurčo, P., Edwards, K., Jasem, K., Kačić, Z., Kolář, P., Ludovik, J., & Pall, P. (1998). Databáza vlastných mien a názvov lokalít na Slovensku [Database of proper names and place names in Slovakia]. In M. Jack (Ed.), *Multi Language Pronunciation Dictionary of Proper Names and Place Names*. Background to the project: Copernicus Programme, project COP-58: ONOMASTICA–COPERNICUS DATABASE. CD ROM. Paris: ELRA. Retrieved Sept. 9, 2021, from Databáza priezvisk na Slovensku (stav v roku 1995) [Database of surnames in Slovakia (for the year 1995)] <https://slovník.juls.savba.sk/?d=priezviska> [in Slovak].

17. Fejérpataky, L. (1885). Magyarországi városok régi számadáskönyvei (Szelmezbánya, Poszony, Besztercebánya, Nagyszombat, Sopron, Bártfa és Körmöczbánya városok levéltáraiból) [Hungarian towns old account books (From the archives of the cities of Banská Štiavnica, Bratislava, Banská Bystrica, Trnava, Sopron, Bardejov and Kremnica)]. Budapest: Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. Retrieved Sept. 14, 2021, from https://library.hungaricana.hu/hu/view/KozMagyOkmánytarak_Szamadaskonyv/?pg=219&layout=s [in Latin, Hungarian].

ДОДАТКИ

Додаток 1

Паспорт, виданий Стрябкові Михайлу Михайловичу
(з особистого архіву М. Куштан, уродженої Стрябко)

Свідоцтво про народження сина Стрябка Михайла Михайловича
 (з особистого архіву А. Чаварги)

СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ
 СВИДЕТЕЛЬСТВО О РОЖДЕНИИ

Б А Т Ь К И: *Ховторное*
 РОДИТЕЛИ:

Батько
 Отец *Отропко*
Михайль

національність
 национальность *Лурта*

Мати
 Мать *Коланя*

національність
 национальность *с. Зяцєво*

Місце реєстрації
 Место регистрации *Мусакетського округу*
Закарпатської обл.

Дата народження
 Дата рождения *19. септєбря 1953 г.*

Гр. *Стропко*
 Гр. *Михайль Михайлович*

народився (дась)
 родился (дась) *3. III - 1919 г.*

рідної (дась)
 родной (дась) *третьего марта*
тысяча девятисот
девятнадцатого года

Місце народження
 Место рождения *с. Зяцєво*
Лукачевский район
Закарпатская область

про що в книзі записів актів громадянського стану
 о чем в книге записей актов гражданского состояния
 о рождении
 19 *19* року *марта* місяці *16* числа
 года *марта* месяца *16* числа
 зроблено відповідний запис за № *35*
 произведена соответствующая запись за № *35*

ЯЕ № 933209

Свідоцтво про одруження Стрябка Михайла Михайловича
 та Юричко Анни Дмитрівни (з особистого архіву А. Чаварги)

СВІДОЦТВО ПРО ОДРУЖЕННЯ
 СВИДЕТЕЛЬСТВО О БРАКЕ

Громадянин
 Гражданин *Стрябко*
Михайль Михайлович

1919 року народження
 года рождения *с. Зяцєво*

Громадянка
 Гражданка *Юричко*
Анна Дмитрівна

1925 року народження
 года рождения *с. Зяцєво*
Лукачевского округа

одружились
 вступили в брак *20 II 1953 г.*
 вступили в брак (привели в брак)
двадцатого септєбря
тысяча девятисот
пятидесяти
третьего года

про що в книзі записів актів громадянського стану
 о чем в книге записей актов гражданского состояния
 о браке
 19 *53* року *септєбря* місяця *20* числа
 года *септєбря* месяца *20* числа
 зроблено відповідний запис за № *7*
 произведена соответствующая запись за № *7*

Після реєстрації одруження присвоєно прізвища:
 После регистрации брака присвоены фамилии:
 чоловікові *Стрябко*
 мужу *Стрябко*
 дружині *Стрябко*
 жене

Місце реєстрації
 Место регистрации *с. Зяцєво*
Лукачевского округа
Закарпатской обл.

Дата видачі
 Дата выдачи *20. септєбря 1953 г.*

М. П.

ЯУ № 743224

Посвідчення про нагородження Стряпко Михайла Михайловича
медаллю «Ветеран праці» (з особистого архіву А. Чаварги)

Посвідчення про нагородження Стрябко Анни Дмитрівни
медаллю «Ветеран праці» (з особистого архіву А. Чаварги)

Стрябко Михайло Михайлович разом із Юричко Анною Дмитрівною
(з особистого архіву А. Чаварги)

